

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2019

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ 2018

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες ασκώντας τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες οι οποίες καθορίζονται σε σειρά Εθνικών Νομοθεσιών και Ευρωπαϊκών Κανονισμών, υλοποίησαν πλήρως τους στόχους που έθεσαν για το έτος 2019, εκπληρώνοντας έτσι στον μέγιστο δυνατό βαθμό την αποστολή τους.

Συγκεκριμένα η Υπηρεσία εφάρμοσε πλήρως τα Εθνικά Προγράμματα Δειγματοληψιών Τροφίμων, με βάση τα πρωτόκολλα συνεργασίας που συμφώνησε και συνυπόγραψε με το Γενικό Χημείο του Κράτους.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον έλεγχο της σήμανσης των τροφίμων, στον έλεγχο των πρόσθετων ουσιών στα τρόφιμα περιλαμβανομένων των συντηρητικών, των χρωστικών, των αντιοξειδωτικών, των γλυκαντικών ουσιών, καθώς και στον έλεγχο της ποιότητας και της νοθείας, στον μικροβιολογικό έλεγχο των τροφίμων, στον έλεγχο για τα υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων και αφλατοξινών, στον έλεγχο των υλικών/αντικειμένων που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα, των αλλεργιογόνων ουσιών κλπ.

Διατήρησε σε ψηλά επίπεδα την συχνότητα των επίσημων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων και επιλήφθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα όλων των παραπόνων που υποβλήθηκαν από πολίτες τόσο για θέματα τροφίμων όσο και για θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής.

Εφάρμοσε επίσης πλήρως τα προγράμματα των δειγματοληπτικών ελέγχου πόσιμου νερού και νερών κολύμβησης.

Με πλήρη εφαρμογή εκτελέστηκαν και τα προγράμματα ανθελονοσιακής εργασίας τόσο στις ελεύθερες περιοχές όσο και στις νεκρές ζώνες, με βάση τα πρωτόκολλα συνεργασίας με τα Ηνωμένα Έθνη.

Λειτουργοί των Υγειονομικών Υπηρεσιών συμμετείχαν σε αρκετές επιτροπές λήψης αποφάσεων για τα τρόφιμα που συγκροτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλες, καθώς και σε σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο εξωτερικό που διοργανώνει και προσφέρει στα Κράτη Μέλη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πέραν των πιο πάνω, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες συμμετείχαν σε διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και Τεχνικές Επιτροπές με άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες για θέματα που αφορούν την ασφάλεια των τροφίμων και θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής.

ΜΕΡΟΣ Α: ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμους του 1996 έως 2018, τους Περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμούς και τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 852/2004 για την Υγιεινή των τροφίμων, η Υγειονομική Υπηρεσία πραγματοποίησε κατά το έτος 2019 **17418** επίσημους ελέγχους σε επιχειρήσεις τροφίμων. Συνολικά ελέγχθηκαν **10520** επιχειρήσεις.

Εξετάστηκαν συνολικά **3034** αιτήσεις από επιχειρήσεις τροφίμων και εκδόθηκαν **3030** υγειονομικά πιστοποιητικά.

Επίσης εξετάστηκαν **248** αιτήσεις από επιχειρήσεις τροφίμων και εκδόθηκαν **245** πιστοποιητικά καταλληλότητας για οχήματα μεταφοράς τροφίμων.

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κατά το 2019 επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο από τον Προϊστάμενο Υγειονομικών Υπηρεσιών σύμφωνα με τις εξουσίες που του παρέχει η υφιστάμενη Εθνική Νομοθεσία, σε **29** επιχειρήσεις τροφίμων, στις οποίες κατά τους Επίσημους Ελέγχους διαπιστώθηκαν παραβάσεις της Νομοθεσίας και υγειονομικές ελλείψεις.

Το συνολικό ύψος των προστίμων που επιβλήθηκε ανέρχεται στις **€ 8050**.

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Κατά το έτος 2019 λήφθηκαν συνολικά **4206** δείγματα τροφίμων τόσο από την χονδρική αγορά όσο και από το λιανικό εμπόριο. Από τα **4206** δείγματα τα **127** η ποσοστό **3.01%** βρέθηκαν να μην συνάδουν με τις παραμετρικές τιμές που καθορίζονται στις ισχύουσες Νομοθεσίες και Κανονισμούς. Σε όλες τις περιπτώσεις η Υπηρεσία έλαβε άμεσα όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα που προνοούνται και διαφύλαξε με επιτυχία την Δημόσια Υγεία.

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Στα πλαίσια των μέτρων που λήφθηκαν για τις περιπτώσεις τροφίμων που βρέθηκαν να μην συνάδουν με την Νομοθεσία, επιβλήθηκε διοικητικό Πρόστιμο από τον Προϊστάμενο Υγειονομικών Υπηρεσιών σε **69** περιπτώσεις. Το ύψος των προστίμων που επιβλήθηκε ανήλθε στις **€14900**. Επίσης **μία** περίπτωση οδηγήθηκαν ενώπιον δικαστηρίου για εκδίκαση. Στάλθηκαν επίσης προειδοποιητικές επιστολές για λήψη διορθωτικών μέτρων σε άλλες **20** περιπτώσεις.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΤΑ Μ.Μ.Ε

Μέσα στις αρμοδιότητες και στα πλαίσια προστασίας του καταναλωτικού Κοινού η Υγειονομική Υπηρεσία προέβηκε σε **17** περιπτώσεις σε ανακοίνωση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για πληροφόρηση του κοινού, για τρόφιμα τα οποία κρίθηκαν κατόπιν δειγματοληπτικών ελέγχων, ή σχετικής ενημέρωσης από την Ε.Ε ως επικίνδυνα για ανθρώπινη κατανάλωση.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Κατά το έτος 2019 υποβλήθηκαν στην Υγειονομική Υπηρεσία συνολικά **185** παράπονα από καταναλωτές που αφορούσαν: **26** περιπτώσεις για σήμανση, **28** για ξένο σώμα σε τρόφιμο, **59** για υγειονομική κατάσταση σε επιχειρήσεις τροφίμων, **11** για ημερομηνίες ανάλωσης οι οποίες είχαν παρέλθει, **64** για ισχυρισμούς για ποιότητα τροφίμων.

Όλες οι περιπτώσεις διερευνήθηκαν σε σύντομο χρονικό διάστημα από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και λήφθηκαν όλα τα αναγκαία μέτρα.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΡΟΦΙΚΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ

Διερευνήθηκαν **32** περιπτώσεις δηλωτών μολυσματικών ασθενειών ως ακολούθως:

Campylobacter sp. **3**

Σαλμονελώσεις **29**

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Συνολική ποσότητα τροφίμων που καταστράφηκε λόγω ακαταλληλότητας κατά το έτος 2019 τόσο από το λιανικό εμπόριο όσο και από το χονδρικό εμπόριο, ήταν **13425 κιλά** τροφίμων, **6713 λίτρα** ποτών. Οι ποσότητες αυτές των τροφίμων και ποτών κρίθηκαν ακατάλληλες κατόπιν δειγματοληπτικών και οργανοληπτικών ελέγχων.

Αριθμός πιστοποιητικών καταστροφής που εκδόθηκαν: **10**

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι καταστροφές τροφίμων γίνονται κάτω από την επίβλεψη των Λειτουργών /Επιθεωρητών της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αδειοδοτημένες μονάδες από το Τμήμα Περιβάλλοντος για διαχείριση και επεξεργασία αποβλήτων.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Εξετάσθηκαν **2085** αιτήσεις από επιχειρήσεις τροφίμων για έκδοση πιστοποιητικών εξαγωγών.

Συνολικός αριθμός πιστοποιητικών εξαγωγής που εκδόθηκαν ήταν **2081**.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Επιτροπή η οποία αποτελείται από λειτουργούς των Υγειονομικών, των Φαρμακευτικών και των Ιατρικών Υπηρεσιών, εξέτασε συνολικά **1705** γνωστοποιήσεις/αιτήσεις για έκδοση άδειας για κυκλοφορία συμπληρωμάτων διατροφής στην εγχώρια αγορά και εγκρίθηκαν οι **654**. Επίσης εξετάσθηκαν **27** αιτήσεις για παραχώρηση άδειας σε εξειδικευμένα καταστήματα πώλησης συμπληρωμάτων διατροφής οι οποίες έχουν εγκριθεί οι **10 (δέκα)**.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Οι Λειτουργοί/Επιθεωρητές συμμετείχαν σε **494** συνεδριάσεις ως μέλη σε επιτροπές ΤΕΕΣΚ για ελέγχους κυλικείων σε **403** Δημόσια εκπαιδευτήρια. Επιθεωρήθηκαν **422** δημόσια εκπαιδευτήρια σχετικά με τις κτιριακές τους εγκαταστάσεις και για τα ευρήματα ενημερώθηκαν σχετικά οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και η τοπική Σχολική Εφορεία.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Η Υγειονομική Υπηρεσία εξετάζει αιτήσεις που αφορούν τις Υγειονομικές συνθήκες σε υποστατικά πέραν από τους χώρους παρασκευής των τροφίμων, ως Συμβουλευτική Αρχή για έκδοση αδειών από την Επαρχιακή Διοίκηση ή και άλλα Τμήματα, Υπηρεσίες ή Οργανισμούς ως ακολούθως:

ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Εξετάσθηκαν σύμφωνα με τον Περί Παίδων Νόμο **287** αιτήσεις και εκδόθηκαν **287** Πιστοποιητικά Καταλληλότητας.

ΣΤΕΓΕΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Εξετάσθηκαν σύμφωνα με τον Περί Στεγών Νόμο **77** αιτήσεις και εκδόθηκαν **76** Πιστοποιητικά Καταλληλότητας.

ΚΕΝΤΡΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Εξετάσθηκαν σύμφωνα με τον Περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμο **40** αιτήσεις και εκδόθηκαν **38** Πιστοποιητικά Καταλληλότητας.

ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

Εξετάσθηκαν σύμφωνα με τον Περί Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών Νόμο **40** αιτήσεις και εκδόθηκαν **38** Πιστοποιητικά Καταλληλότητας.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ/ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Συνολικός αριθμός αδειών οικοδομής που εξετάσθηκαν για υποβολή υγειονομικών όρων ήταν **645**. Συνολικός αριθμός πολεοδομικών αδειών που εξετάσθηκαν **459** και **19** αιτήσεις για εκμίσθωση κρατικής γης.

ΚΟΥΡΕΙΑ/ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΑ

Εξετάσθηκαν **19** αιτήσεις για εγγραφή στο μητρώο του Συμβουλίου Κομμωτών.

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ

Εξετάσθηκαν **41** αιτήσεις για έκδοση Πιστοποιητικών Καταλληλότητας για υγειονομικές συνθήκες και εκδόθηκαν **41** Πιστοποιητικά.

ΜΕΡΟΣ Δ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Η Υγειονομική Υπηρεσία συμμετείχε και το έτος 2019 ως ενεργό μέλος, σε όλα τα Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής πληροφοριών για τα τρόφιμα μεταξύ των Κρατών. .

- **Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα (Rapid Alert System for Food and Feed – RASFF)**

Το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (RASFF) διευθύνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση SANCO) και αποσκοπεί στην ταχεία ενημέρωση των Κρατών Μελών σχετικά με προβλήματα ή κινδύνους που αφορούν τρόφιμα και ζωοτροφές που δεν πληρούν τις απαιτήσεις ασφάλειας των τροφίμων ή τα οποία έχουν ακατάλληλη ή ελλιπή σήμανση και μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία των καταναλωτών.

Η Υγειονομική Υπηρεσία ενεργεί σαν Εθνικό Σημείο Επαφής για το Σύστημα και γι' αυτό λαμβάνει όλες τις κοινοποιήσεις τις οποίες και διαβιβάζει ανάλογα είτε στα

Επαρχιακά Γραφεία των Υγειονομικών Υπηρεσιών είτε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για περιπτώσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης, είτε στο Τμήμα Γεωργίας για τις περιπτώσεις ζωοτροφών.

Για το έτος 2019 η Υγειονομική Υπηρεσία συμμετείχε στο σύστημα RASFF ως ακολούθως:

1	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δημοσιεύθηκαν στο RASFF αξιολογήθηκαν και ανάλογα προωθήθηκαν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες:	4021
1.1	Γνωστοποιήσεις τύπου «Alert»	1142
1.2	Γνωστοποιήσεις τύπου «Information Notification»	1385
1.3	Γνωστοποιήσεις τύπου «Border Rejection»	1476
1.4	Γνωστοποιήσεις τύπου «News»	18
2	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δημοσιεύθηκαν στο RASFF και αφορούσαν διανομή στην Κύπρο.	45
3	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δηλώθηκαν στο RASFF από την Κύπρο	25
3.1	Γνωστοποιήσεις που δηλώθηκαν από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες	18
4	Σύνολο γνωστοποιήσεων RASFF για τις οποίες δόθηκε απάντηση από την Κύπρο, ως γνωστοποιήσεις τύπου follow up	59

- **Σύστημα Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας (Administrative Assistance and Cooperation)**

(α) Το σύστημα Διοικητικής Συνδρομής (Administrative Assistance System) περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία των τροφίμων οι οποίες δεν εμπίπτουν είτε στο Σύστημα RASFF είτε δεν αφορούν απάτες στα τρόφιμα και εμπλέκονται πέραν του ενός Κράτους Μέλους. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται είναι τέτοιες ούτως ώστε οι Αρμόδιες Αρχές των άλλων εμπλεκόμενων Κρατών Μελών να είναι σε θέση να διεξάγουν τους αναγκαίους ελέγχους.

- **Σύστημα για τις Απάτες στα Τρόφιμα (Food Fraud System)**

Όλες οι πληροφορίες για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία των τροφίμων οι οποίες αφορούν απάτες στα τρόφιμα και εμπλέκονται πέραν του ενός Κράτους Μέλους, θα πρέπει να ανταλλάσσονται μεταξύ των Κρατών Μελών μέσω του Συστήματος αυτού. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται θα πρέπει να είναι

τέτοιες ούτως ώστε οι Αρμόδιες Αρχές των άλλων εμπλεκόμενων Κρατών Μελών να είναι σε θέση να διεξάγουν τους αναγκαίους ελέγχους.

Οι γνωστοποιήσεις που χειρίστηκαν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες κα το έτος 2019 φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα.

1	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δημοσιεύθηκαν στο AAC – AA και προωθήθηκαν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες:	14
2	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δημοσιεύθηκαν στο AAC – FF και προωθήθηκαν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες:	4
3	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δηλώθηκαν στο AAC – AA από την Κύπρο:	2
4	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δηλώθηκαν στο AAC – FF από την Κύπρο:	4

• TRACES

Όλες οι αφίξεις τροφίμων ζωικής προέλευσης, προερχόμενες τόσο από Τρίτες Χώρες όσο και από Κράτη Μέλη, καταχωρούνται στο Σύστημα TRACES από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια άφιξη τροφίμων απορρίπτεται λόγω ύπαρξης κινδύνου τότε αυτοματοποιημένα το Σύστημα TRACES δημιουργεί προσχέδιο γνωστοποίησης τύπου RASFF. Αφού ολοκληρωθεί η γνωστοποίηση από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, αυτή προωθείται στο Εθνικό Σημείο Επαφής για το Σύστημα RASFF (ο οποίος είναι ο Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών) μαζί με εισήγηση για προώθηση της στο Σύστημα RASFF ή όχι. Ακολούθως ο Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών ενεργεί ανάλογα.

• INFOSAN

Το Διεθνές Δίκτυο Αρχών Ασφάλειας Τροφίμων (INFOSAN - International Food Safety Authorities Network) είναι μια κοινή πρωτοβουλία μεταξύ της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (WHO) και του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO). Πρόκειται για ένα παγκόσμιο δίκτυο το οποίο περιλαμβάνει 177 κράτη-μέλη. Το καθένα από αυτά έχει ένα καθορισμένο σημείο επαφής έκτακτης ανάγκης της INFOSAN για την επικοινωνία μεταξύ των εθνικών αρχών ασφάλειας τροφίμων και της γραμματείας της INFOSAN, σχετικά με επείγοντα γεγονότα. Σημείο επαφής για την Κύπρο είναι ο Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών.

Το δίκτυο έχει ως στόχο: • Να προωθήσει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων • Να μοιράζεται πληροφορίες σχετικές με σημαντικά θέματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος, που αφορούν στην ασφάλεια των τροφίμων • Να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ των χωρών • Να βοηθήσει τις χώρες να ενισχύσουν την ικανότητά τους να διαχειρίζονται κινδύνους ασφάλειας των τροφίμων.

Στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων της, η INFOSAN δημοσιεύει πληροφοριακές ανακοινώσεις, στις έξι επίσημες γλώσσες της WHO, έτσι ώστε να παρέχει στα μέλη της περιληπτικές ενημερώσεις σχετικές με ζητήματα ασφάλειας των τροφίμων. Δίνονται κατευθυντήριες γραμμές σε μια σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με την αντιμετώπιση και την διαχείριση διατροφικών περιστατικών.

Η INFOSAN διευκολύνει επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικών με την ασφάλεια των τροφίμων, μεταξύ των μελών της. Σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Δίκτυο Τροφιμογενών Λοιμώξεων (GFN) της WHO, παρέχεται κατάρτιση σχετικά με την κοινοποίηση διεθνών διατροφικών περιστατικών.

ΜΕΡΟΣ Ε: ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ

Σύμφωνα με τις πρόνοιες των Ε.Κ η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ορίσει τα κάτωθι Σημεία Εισόδου στα οποία διατηρεί Γραφεία, όπου ασκούνται έλεγχοι των εισαγωγών τροφίμων και υλικών και αντικειμένων που θα έρθουν σε επαφή με τρόφιμα, με προέλευση από Κράτη εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

1. Λιμάνι Λεμεσού
2. Αεροδρόμιο Λάρνακας

Για το έτος 2019 η Υγειονομική Υπηρεσία άσκησε τους πιο κάτω ελέγχους.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ-ΛΙΜΑΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ασκήθηκε έλεγχος σε **4937** φορτία (εμπορευματοκιβώτια). Οι έλεγχοι αφορούσαν έλεγχο εγγράφων, φυσικούς ελέγχους καθώς και δειγματοληπτικούς ελέγχους ιδιαίτερα σε ξηρούς καρπούς, φρούτα και λαχανικά, μπαχαρικά κ.α. Λήφθηκαν συνολικά **218** δειγματοληψίες και **11** φορτία βρέθηκαν να μην συνάδουν.

Από τα **11** φορτία η Υπηρεσία προέβηκε σε συνεργασία με τους εισαγωγείς, στην καταστροφή **2** φορτίων και τα υπόλοιπα **9** φορτία έχουν επανεξαχθεί δηλαδή επιστράφηκαν στην χώρα προέλευσης τους.

Συγκεκριμένα καταστράφηκαν 33,157 κιλά τροφίμων και επανεξάχθηκαν στις χώρες προέλευσης τους 240,000 κιλά.

ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Η Υγειονομική Υπηρεσία διαθέτει Γραφείο ελέγχου στο αεροδρόμιο Λάρνακας όπου ασκεί ελέγχους σε φορτία τροφίμων και υλικών σε επαφή με τα τρόφιμα, που εισάγονται μέσω αεροσκαφών στην Κυπριακή Δημοκρατία. Κατά το έτος 2019 ελέγχθηκαν συνολικά **325** φορτία. **Τρία** φορτία βρέθηκαν να μην συνάδουν και έγινε καταστροφή των φορτίων.

ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ

Αυξημένοι έλεγχοι με βάση Ευρωπαϊκή Οδηγία, πραγματοποιήθηκαν στα οδοφράγματα. Ελέγχθηκαν συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων που

περιλαμβάνονται στην οδηγία. Ο συνολικός αριθμός φορτίων που επιτράπηκε η διέλευση τους κατά το έτος 2019 ήταν **63**. Κατά τους ελέγχους, λήφθηκαν **27** δείγματα φρούτων και λαχανικών στα οποία **1 (ένα)** βρέθηκε να είναι μη συμμορφούμενο με τις σχετικές Νομοθεσίες.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΛΟΙΩΝ/ΣΚΑΦΩΝ

Εφαρμόζοντας τους Διεθνείς Κανονισμούς Ελευθεροεπικοινωνίας πλοίων, η Υγειονομική Υπηρεσία παραχώρησε ελευθεροεπικοινωνία σε **931** πλοία/σκάφη τρίτων χωρών.

Αριθμός πλοίων/σκαφών για τα οποία εκδόθηκε πιστοποιητικό Απαλλαγής Υγειονομικού Ελέγχου **183**.

Σε **12** πλοία/σκάφη τρίτων χωρών έγινε έλεγχος για τέλεια έντομα κουνουπιών.

ΜΕΡΟΣ Ζ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

Κατά το έτος 2019 υποβλήθηκαν στις Υγειονομικές Υπηρεσίες από πολίτες **142** παράπονα που αφορούσαν θέματα περιβαλλοντικής υγιεινής, ως ακολούθως:

Ατμοσφαιρική ρύπανση 14
Οχληρία από δυσσομία 106
Παρουσία τρωκτικών 2
Ζωικά Απόβλητα: 5
Κτηνοτροφικά Υποστατικά 10
Έντομα ιατρικής σημασίας 5

Όλα τα παράπονα διερευνήθηκαν και για όλες τις περιπτώσεις ενημερώθηκαν οι Αρμόδιες Υπηρεσίες, για λήψη μέτρων με βάση τις διαπιστώσεις και εισηγήσεις μας.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ

Καθ' όλη την διάρκεια του έτους, εφαρμόστηκαν πλήρως τα προγράμματα δειγματοληψιών πόσιμου νερού και νερών κολύμβησης σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους.

Τα δείγματα νερού λήφθηκαν από τις παροχές (βρύσες) των καταναλωτών σε κοινότητες και Δήμους, δημόσιες και ιδιωτικές υδατοπρομήθειες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, στρατόπεδα και νοσηλευτικά ιδρύματα.

Κατά το έτος 2018 λήφθηκαν συνολικά **4790** δείγματα πόσιμου νερού για σκοπούς μικροβιολογικής εξέτασης. Από τα δείγματα αυτά **206** η ποσοστό **4.3%** βρέθηκαν να παρουσιάζουν αποκλίσεις από τα επιτρεπτά όρια που καθορίζονται στους περί της

Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμους του 2001-2004. Μετά από υγειονομική διερεύνηση, εντοπίστηκαν οι αιτίες στις οποίες οφειλόταν το πρόβλημα (π.χ. αντικατάσταση/ επιδιόρθωση αγωγών) και ακολούθως υποβλήθηκαν εισηγήσεις προς τους Φορείς Ύδρευσης που είναι οι Τοπικές Αρχές, Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Συμβούλια Υδατοπρομήθειας και έγιναν οι αναγκαίες βελτιώσεις.

Επίσης, σε **720** δείγματα ή ποσοστό **15%** του συνόλου των δειγμάτων βρέθηκαν ενδεικτικές παράμετροι και κατόπιν ανάλυσης του κινδύνου, διαπιστώθηκε ότι δεν αποτελούσαν κίνδυνο για την Δημόσια Υγεία. Παρά ταύτα και σε αυτές τις περιπτώσεις ενημερώθηκαν σχετικά οι Αρμόδιες Αρχές και λήφθηκαν τα ανάλογα προληπτικά μέτρα.

Με την λήψη των αναγκαίων μέτρων σε όλες τις περιπτώσεις όπου παρατηρήθηκαν αποκλίσεις, ακολούθησαν επαναληπτικές δειγματοληψίες και τα αποτελέσματα ήταν ικανοποιητικά.

Πέραν της λήψης δειγμάτων για μικροβιολογικούς σκοπούς λήφθηκαν και **1854** δείγματα για σκοπούς εξέτασης της χημικής σύστασης του πόσιμου νερού. Από τα **1854** τα **21** η ποσοστό **1.1%** βρέθηκαν να μην συνάδουν με τα επιτρεπτά όρια που καθορίζονται στους περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμους του 2001-2004.

Όπως στις περιπτώσεις των δειγμάτων για μικροβιολογικές εξετάσεις, έτσι και στις περιπτώσεις των χημικών εξετάσεων, ενημερώθηκαν οι Αρμόδιες Αρχές και οι Φορείς Ύδρευσης και σε συνεργασία με την Υγειονομική Υπηρεσία λήφθηκαν τα αναγκαία μέτρα.

ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

Σύμφωνα με το μητρώο που διατηρεί η Υγειονομική Υπηρεσία, για το έτος 2019 ο συνολικός αριθμός καταγεγραμμένων βυτιοφόρων παγκύπρια ήταν **111**. Εξετάσθηκαν **102** αιτήσεις για έκδοση Πιστοποιητικών Καταλληλότητας και εκδόθηκαν **88** Πιστοποιητικά. Από έλεγχο διαπιστώθηκε ότι **9** Βυτιοφόρα οχήματα δεν ήταν σε χρήση κατά το έτος 2019 και ως εκ τούτου δεν ζητήθηκε η έκδοση Πιστοποιητικών Καταλληλότητας.

Συνολικά λήφθηκαν **92** δείγματα νερού για σκοπούς μικροβιολογικής εξέτασης από Βυτιοφόρα οχήματα από τα οποία τα 4 (τέσσερα) βρέθηκαν να μην συνάδουν με τις επιτρεπόμενες παραμετρικές τιμές που καθορίζονται στην υφιστάμενη Νομοθεσία.

Στην περίπτωση αυτή κλήθηκαν οι ιδιοκτήτες για λήψη άμεσων διορθωτικών μέτρων και ακολούθησαν επαναληπτικές δειγματοληψίες πριν την πώληση του νερού στο καταναλωτικό κοινό, με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Επίσης λήφθηκαν **57** δείγματα για σκοπούς χημικών εξετάσεων με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

ΒΥΤΙΑ ΝΕΡΟΥ ΜΕ ΚΕΡΜΑΤΟΔΕΚΤΗ

Σύμφωνα με το μητρώο που διατηρεί η Υγειονομική Υπηρεσία, για το έτος 2019 ο συνολικός αριθμός καταγεγραμμένων βυτίων νερού με κερματοδέκτη παγκύπρια ήταν **1022**.

Εξετάσθηκαν **828** αιτήσεις για έκδοση Πιστοποιητικών Καταλληλότητας και εκδόθηκαν **807** Πιστοποιητικά.

Για το έτος 2019 λήφθηκαν **531** δείγματα νερού για μικροβιολογική εξέταση από κερματοδέκτες και τα **15** ή ποσοστό **2,8%** βρέθηκαν να μην συνάδουν με τις επιτρεπόμενες παραμετρικές τιμές που καθορίζονται στην υφιστάμενη Νομοθεσία

Στις περιπτώσεις αυτές, κλήθηκαν οι ιδιοκτήτες για λήψη μέτρων και ακολούθησε επαναληπτική δειγματοληψία με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Ανεξαρτήτως του γεγονότος αυτού, η Υγειονομική Υπηρεσία προχώρησε στην καταχώρηση ποινικών δώξεων εναντίον των συγκεκριμένων ιδιοκτητών κερματοδεκτών.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ

Εξετάσθηκαν **136** αιτήσεις για έκδοση Πιστοποιητικών Καταλληλότητας και εκδόθηκαν **133** Πιστοποιητικά. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκαν παραλείψεις ενημερώθηκε γραπτώς η αρμόδια αρχή που στην προκειμένη περίπτωση είναι ο οικείος Έπαρχος.

Λήφθηκαν **234** δείγματα νερού κολύμβησης από τα οποία **37** η ποσοστό **15.8%** βρέθηκαν να μην συνάδουν. Σε αυτές τις περιπτώσεις λήφθηκαν άμεσα όλα τα απαραίτητα μέτρα και λήφθηκαν επαναληπτικά δείγματα όπου διαπιστώθηκε συμμόρφωση.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΝΕΡΑ

Λήφθηκαν συνολικά **804** δείγματα θαλάσσιου νερού και βρέθηκαν να μην παρουσιάζουν αποκλίσεις.

ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Υποβλήθηκαν και διερευνήθηκαν **31** περιπτώσεις δηλωτέων μολυσματικών ασθενειών, ως ακολούθως:

Ενδημικός τύφος 6
Ιογενής μηνιγγίτιδα 4
Ασθένεια των λεγεωνάριων 3
Λείσμανίαση 1
Βακτηριακή μηνιγγίτιδα 1
Q Fever 2
Ελονοσία 1
Ιός Δυτικού Νείλου 13

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαιδευτικά σεμινάρια που διοργανώθηκαν από την Υγειονομική Υπηρεσία για επιμόρφωση των μελών της 4

Εκπαιδευτικά σεμινάρια που συμμετείχαν Υ.Λ/Ε στο εξωτερικό που προσφέρονται από την Ε.Ε (BTSF) 23

Εκπαιδευτικά σεμινάρια που συμμετείχαν Υ.Λ/Ε στην Κύπρο που διοργανώνουν άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα 9

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ)

ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ.

Σε συνεργασία με την Αστυνομία και τις Δημοτικές Αρχές, εφαρμόστηκαν με επιτυχία σε όλες τις Επαρχίες, διάφορα προγράμματα νυχτερινών ελέγχων σε κέντρα αναψυχής εστιατόρια, καφετέριες κ.α.

Κατά την διάρκεια του έτους, οι Υγειονομικοί Λειτουργοί/Επιθεωρητές πραγματοποίησαν στα πλαίσια της διεξαγωγής επίσημων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων και ελέγχους σε **17418** επιχειρήσεις τροφίμων για την εφαρμογή της συγκεκριμένης Νομοθεσίας, με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Σε δύο περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκαν παραβάσεις επιβλήθηκε πρόστιμο **400 ευρώ**.

ΑΝΘΕΛΟΝΟΣΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας εφαρμόζουν προγράμματα τα οποία στοχεύουν στον συστηματικό ψεκασμό, τουλάχιστο ανά δεκαπενθήμερο, όλων των στάσιμων νερών που βρίσκονται σε δημόσιους χώρους.

Σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες πραγματοποίησαν **96** ψεκασμούς σε νεκρές ζώνες στην παρουσία των Η.Ε.

Οι Λειτουργοί/Επιθεωρητές πραγματοποίησαν **405** επιτόπιους ελέγχους της ανθελονοσιακής εργασίας που διεξάγουν βάσει προγράμματος οι υγειονομικοί εργάτες.

Οι υγειονομικοί επιστάτες πραγματοποίησαν σε όλες τις Επαρχίες **869** επιτόπιους ελέγχους της ανθελονοσιακής εργασίας που διεξάγουν βάσει καθημερινού προγράμματος οι υγειονομικοί εργάτες.

Συλλέχθηκαν επίσης και εξετάσθηκαν στο Εργαστήριο Ιατρικής Εντομολογίας **122** δείγματα κουνουπιών.

Διερευνήθηκαν 11 (έντεκα) παράπονα που αφορούν οχληρία από κουνούπια.

Ο σκοπός της εξέτασης των δειγμάτων ήταν, να καταγραφούν οι όποιες ενδείξεις για τον βαθμό ανθεκτικότητας ή ευαισθησίας που έχουν αναπτύξει τα κουνούπια, σε διάφορες περιοχές της Κύπρου, στα διάφορα εντομοκτόνα, με απώτερο στόχο να εφαρμόζονται εναλλακτικοί τρόποι καταπολέμησης. Επίσης να προβεί σε

αναγνώριση των διαφόρων ειδών κουνουπιών ούτως ώστε να γνωρίζουμε τα υπάρχοντα είδη.

ΜΕΡΟΣ Η: ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά **27** διαλέξεις διαφώτισης του κοινού για τα κάτωθι υγειονομικά θέματα.

Υγιεινή Τροφίμων 12
Περιβαλλοντική υγιεινή 7
Κάπνισμα 3 Ανθελονοσία 5

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ 2019